

DEBAT CAMÍ DE CAVALLS 12/12/2000

Gràcies Sr. President:

Senyores diputades. Senyors Diputats:

Si l'activitat política, l'activitat legislativa serveix per ordenar la convivència entre els ciutadans i per evitar conflictes entre aquests, la llei que aprovem avui és una mostra clara d'aquest fet. Després danys de conflictes. Possiblement ni ha hagut des del primer dia que es va obrir aquest camí.

Proves d'aquest conflictes les trobem a la majoria d'arxius de les diferents administracions de Menorca i de les Illes.

Un parell de mostres la resposta que el Governador civil de Balears envia al setembre de 1932 a l'Ajuntament de Ciutadella, en resposta a la protesta formulada per la Societat la Sportiva de Pescadores i Cazadores de Menorca" sobre el tancament del pas pels camins dels Semàfor del cap de Bajolí i el Camí de Cavalls.

I les queixes de l'estament militar, es qui, d'una forma més insistent, fins a l'any 1960, es queixa del seu mal estat als ajuntaments corresponents.

Els conflictes entorn a aquest Camí no són exclusius i propis d'aquests darrers anys. Ans el contrari, tenim constància escrita que el conflicte arran de la conservació i ús de l'antic camí es constant com a mínim des del segle XVIII. Són precisament aquestes desavinences i desacords les que han creat una abundant font documental sobre el Camí i, el que és més important, donen fe del seu ús per part de la societat civil. Efectivament allà on hi ha conflicte és perquè hi ha ús.

I aquests són tant abundants que van permetre que a l'any 92 la Conselleria de Cultura Educació i Esports del Govern Balear, mitjançant l'Institut d'Estudis Baleàrics va editar un llibre de 163 pàgines de l'historiador menorquí Joan C. De Nicolás titulat "El Camí de Cavalls de Menorca (Ahir i avui)" amb un recull de documents arxivístics, bibliogràfics i cartogràfics sobre la utilització i la delimitació del Camí de Cavalls.

Els conflictes entre usuaris i propietaris dels camins rurals, els trobem a gairebé tots els camins si aquests no estan mot ben delimitats o passen per vàries finques i no és només amb el Camí de Cavalls que hi ha conflictes.

Per això les iniciatives que estan tenint els Consells Insular amb el Ajuntaments de recuperar la informació des arxius públics per poder saber si un camí és d'ús públic o no i recuperar-ne el seu ús per els ciutadans, són és una gran labor per salvaguardar els drets de tots els ciutadans.

Els últims anys a Menorca i a totes les Illes hi ha hagut conflictes en aquest sentit. A Menorca primer ens prohibiren acampar, després tancaren les platges i ens hi posaren peatges per arribar-hi. I quan la gent hi arribava a peu pel camí de cavalls els hi enviaven guardes jurats a cavall.

La actuació més dramàtica va ser quan a l'heretat del Duc, al sud des Migjorn uns guardes a cavall van fer fora a un grup d'escoltes d'entre 10 i 12 anys amb els seus monitors i no els deixaven circular pel camí de cavalls, això era l'estiu del 93 al cap d'uns dies s'organitzava una excursió pel mateix lloc per reivindicar l'ús d'aquest camí.

A partir d'aquest fet van començar l'exigència ciutadana perquè l'administració actués i atès que és un camí que afecta a tots els municipis de Menorca que fos el Consell Insular qui prengués la iniciativa.

Ha calgut una excursió mensual que per dues vegades voltes Menorca, han calgut innumerables informes de juristes n'hi ha hagut dos del Consell Consultiu i tots els encarregat per l'administració afirmaven que perdurava l'ús públic del Camí.

Han calgut vuit anys i un canvi de Govern a les Illes i sobretot al Consell de Menorca. Perquè algú se'n adonés que havia que solucionar el conflicte i retornar als ciutadans allò que sempre havia estat seu i que per deixadesa de la pròpia administració poc a poc s'havia anat privatitzant.

Aquesta Llei del camí de cavalls de Menorca, que va presentar a aquest parlament ara fa poc més d'un any el Ple del Consell Insular de Menorca, fent ús de la iniciativa legislativa que el nostre Estatut d'Autonomia dona als consells, i que avui acaba la seva tramitació parlamentària.

Té com objecte la determinació, la protecció, la utilització i la policia del Camí, entès com a vial de pas públic, lliure i gratuït, la titularitat del qual s'atribueix al Consell Insular de Menorca. Aquesta llei permetrà al Consell Insular de Menorca acotar el camí, establir-ne el usos i garantir la seva conservació. I posar fi a un conflicte que dura des de fa dos segles i que els últims set anys s'havia agreujat.

Una llei que garantirà l'ús públic d'aquest camí, en regularà els seus usos, i salvaguardarà els drets i interessos legítims dels ciutadans que l'utilitzin i dels propietaris de terrenys afectats per aquest ús del camí.

Quan el Consell hagi aprovat el Pla Especial que preveu aquesta llei i delimiti exactament per on passa el camí i quins usos ha de tenir

Després de anys de iniciatives del PSM – Entesa Nacionalista des de l'oposició tant al Consell de Menorca, com a aquest Parlament, com als ajuntaments de Menorca. És per mi una gran satisfacció sortir avui a aquesta tribuna per defensar la postura del PSM sobre aquesta llei i és una satisfacció perquè ara ho faig des de la majoria i per tant les possibilitats de que els ciutadans notin el que avui s'aprovarà, són moltes més, que quan ho fèiem des de l'oposició.

En el treball de ponència ens vam alegrar gratament quan va veure les esmenes i les propostes que havia fet el Partit Popular, però "nuestro gozo en un pozo" que diuen en castellà. Exactament igual que van fer amb la llei de Consells Insulars el PP va retirar totes les esmenes que havia presentat a la llei deixant únicament una a l'exposició de motius. Amb una pataleta, que la veritat encara ara no entenem.

És una llàstima que el PP no hagi volgut fer les seves aportacions, millorant i consensuant amb els altres grups aquesta llei. Igual que vaig dir a la Llei de Consells Insulars: Els consensos es fan en

base a propostes escrites i sense aquestes és molt difícil posar-nos d'acord.

Van retirar les esmenes al projecte de llei perquè el Consell Insular de Menorca ja havia adjudicat la redacció del Pla Especial

Ens sembla impresentable voler condicionar els treballs parlamentaris a un acord que es pregui en una altra institució, concretament a l'adjudicació del Pla Especial que ha fet la Comissió de Govern del Consell Insular de Menorca.

Creiem que és una falta de respecte cap a aquest Parlament, que no hem d'oblidar que és de les Illes Balears i que dels 59 diputats que té només 9 són consellers al Consell de Menorca.

Ningú s'imagina que l'oposició al Congrés dels diputats retiri les seves esmenes perquè no se en quina província la comissió de Govern de la diputació ha pres un acord en que no està d'acord. Francament ho trobem ridícul.

Com deia abans ens sembla que hi ha hagut una cridada a l'ordre al grup Popular, que amb aquesta llei hi havia masses propostes i que fins hi tot algunes anaven en el mateix sentit que la proposta del Consell i per tant en contra del que fins ara havia defensat el PP.

De deixar fer i deixar passar les actuacions dels que privatitzaven el camí i barraven el pas als ciutadans, i qui dia passa any empeny.

En vuit anys des de que el PP va posar el camí de cavalls com un element important per conservar i potenciar dins les estratègies de Menorca reserva de la Biosfera no han pres una sola iniciativa perquè tots els ciutadans puguem gaudir d'aquest camí, ni una sola iniciativa.

Per això vam trobar estrany que el PP presentés un gruix important d'esmenes a la proposició de llei, esmenes totes elles positives i constructives i que no suposaven un atac frontal al projecte del Consell Insular. Sinó propostes que milloraven el text inicial.

Ha estat un llàstima no haver pogut fer una llei de tots, una llei que tots els ciutadans si sentin representats i que tothom estigui segur que la llei garanteix tant els drets dels usuaris com els dels propietaris. És una llàstima que el que havia començat amb la participació de

tothom el PP se'n hagi despenjat.

A partir d'avui els menorquins podran gaudir de tota la costa menorquina, podran passar sense por i sense perills pel Camí de Cavalls, per allà on ho havien fet els nostres pares i avis, per arribar a la costa, per anar a les pesqueres, per entrar dins les marines.

Podrem gaudir d'un camí que passa pels recons més polits de la nostra Illa com dia Joan Timoner i Petrus el camí : "... aguaita els arenals, macars, ports i tossals de part de tramuntana; i al sud els esvorancs de cales i barrancs que clivellen la plana.

Gràcies Sr. President

--

Intervenció de Bosco Gomila, diputat del PSM-EN Menorca